
**«Altyn Bank» АҚ (China Citic Bank Corporation Ltd ЕБ)
СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ**

ҚҰЖАТ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Құжат	
Атауы:	«Altyn Bank» АҚ (China Citic Bank Corporation Ltd ЕБ) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ережелері
Иесі:	Құрылымдық бөлімшенің атауы: Комплаенс департаменті Бас комплаенс-бақылаушы, Комплаенс департаментінің директоры: Шағдаров Максат Әмзеұлы
Әзірлеуші:	Құрылымдық бөлімшенің атауы: Комплаенс департаменті Жауапты қызметкердің ТАӘ: Шоланбаев Даур Лауазымы: Комплаенс департаментінің Бас менеджері E-mail: Sholanbaev.Da@altynbank.kz
Мәртебесі:	Ережелер

Өзгерту тарихы		
Күні	Жаңартқан бөлімше	Өзгерістердің себебі
	Комплаенс департаменті	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ережелерді өзектілендіру
2025 ж. тамызы	Комплаенс департаменті	Жаңарту
Бекітілді		
Уәкілетті органның атауы	Хаттама №	Хаттаманың күні
Басқарма	№	
Басқарма		

Келісу парағы			
Лауазымы	ТАӘ	Қолы	Күні
Бас комплаенс-бақылаушы, Комплаенс департаментінің директоры	Шағдаров М.		
Заң департаментінің директоры	Қабылқақов Ж.		
Қауіпсіздік департаментінің директоры	Савицкий В.С.		

Мазмұны

1-тарау. Жалпы ережелер және глоссарий	<u>5</u>
2-тарау. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарына қарсы іс-қимыл шараларының негізгі қағидалары мен жүйесі	<u>6</u>
3-тарау. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл шараларын қолдану жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру	<u>6</u>
4-тарау. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің тізбесін анықтау.....	<u>8</u>
5-тарау. Банктік саладағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары.....	<u>8</u>
6-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер	<u>8</u>
7-тарау. Жауапкершілік	<u>9</u>
8-тарау. Қорытынды ережелер	<u>10</u>

1-тарау. Жалпы ережелер және глоссарий

1. Осы «Altyn Bank» АҚ (China Citic Bank Corporation Ltd ЕБ) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ережелері (бұдан әрі – Ережелер) «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының (бұдан әрі – ҚР) Заңына (бұдан әрі – Сыбайлас жемқорлық туралы заң), Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне, Қазақстан Республикасының «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» кодексіне, «Altyn Bank» АҚ (China Citic Bank Corporation Ltd ЕБ) (бұдан әрі – Банк) ішкі құжаттарына және халықаралық стандарттарға сәйкес әзірленді.

2. Осы Ережелер сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының қарсы іс-қимылға және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының салдарын азайту және/немесе жою шараларына, сондай-ақ Банктің, оның қызметкерлерінің және Банктің атынан және оның мүддесі үшін іс-әрекет етуге құқығы бар басқа да тұлғалардың қолданыстағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларын сақтауын қамтамасыз етуге бағытталған негізгі қағидалар мен талаптарды анықтайтын Банктің негізгі ішкі құжаты болып табылады.

3. Осы Ережелердің талаптары Банктің барлық құрылымдық бөлімшелеріне, қызметкерлеріне және органдарына қолданылады және Банктегі сыбайлас жемқорлықтың алдын алу мен оған қарсы іс-қимылдың негізгі элементтері болып табылатын негізгі талаптар мен стандарттарды белгілейді.

4. Банк өз қызметінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары көрінісінің кез келген түріне толық төзімсіздік қағидасын ұстанады. Банк Ережелердің қағидалары мен талаптарын барлық қызметкерлерге қолдануға тырысады, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі тиісті міндеттемелердің сақталуын күтеді.

5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ережелерді іске асыру саласындағы қызметті үйлестіруге жауапты бөлімше және осы құжаттың иесі Комплаенс департаменті (бұдан әрі – КД) болып табылады.

6. Осы Ережелерде келесі негізгі ұғымдар пайдаланылады:

Банктің уәкілетті органы – Банктің Директорлар кеңесі/Басқармасы.

Қызметкер – Банкпен еңбек қатынастарында болатын және еңбек шарты бойынша жұмысын тікелей орындайтын жеке тұлға.

Клиент – банктік қызметтердің тұтынушысы болып табылатын немесе банктік қызметтерді пайдалануға ниетті жеке, заңды тұлға немесе жеке кәсіпкер.

Сыбайлас жемқорлық – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын тұлғалардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген тұлғалардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген тұлғаларға теңестірілген тұлғалардың, лауазымды тұлғалардың өз лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді өздері үшін немесе үшінші тұлғалар үшін мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтарды жеке өзі немесе делдалдар арқылы алу немесе табу мақсатында заңсыз пайдалануы, сондай-ақ игіліктер мен артықшылықтар беру арқылы осы тұлғаларды паралау.

Бірінші қорғаныс шебі – екінші және үшінші қорғаныс шебіне жататын бөлімшелерді қоспағанда, Банктің барлық құрылымдық бөлімшелері.

Екінші қорғаныс шебі – тәуекелдерді басқару жөніндегі, комплаенс-бақылау жөніндегі және бақылау функцияларын жүзеге асыратын басқа да бөлімшелер (соның ішінде өз құзыреті шегінде қауіпсіздік функцияларын, сапаны бақылауды, қызметкерлерді басқаруды, қаржылық бақылауды, операциялық тәуекелді басқаруды жүзеге асыратын бөлімшелер, сондай-ақ заңгерлік қызмет мен кеңсе).

Үшінші қорғаныс желісі – Ішкі аудит департаменті.

Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылығы – сыбайлас жемқорлық белгілері бар, ол үшін заңмен әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік белгіленген заңсыз, айыпты әрекет (іс-әрекет немесе әрекетсіздік).

Контрагент – Банкпен келісімшарт бойынша тарап болып табылатын, соның ішінде агент және серіктес болып табылатын және Клиент болып табылмайтын жеке немесе заңды тұлға;

Мүдделер қақтығысы – Банктің лауазымды тұлғаларының және (немесе) оның қызметкерлерінің жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктерін тиісті түрде орындауы немесе Банктің және (немесе) оның қызметкерлерінің және (немесе) клиенттерінің мүліктік және басқа да мүдделері арасында туындайтын, Банк және/немесе оның клиенттері үшін жағымсыз салдарға әкелуі мүмкін қайшылық жағдай, сондай-ақ меншікке, қаржылық ағымдарға және жалпы бизнеске қатысты Банк акционерлері топтарының арасындағы, акционерлері мен лауазымды тұлғалары арасындағы, акционер мен еңбек ұжымы арасындағы, Банк пен филиалдар арасындағы қақтығыс.

Сыйлық – лауазымдық міндеттерін тиісінше орындамау пайызымен, яғни беруші үшін аса пайдалы шарттармен және/немесе Қазақстан Республикасының заңнамасымен және/немесе Банктің ішкі құжаттарымен белгіленген тәртіптер мен рәсімдерді бұза отырып, әдеттегі бағаны төлеу міндеттемесі жоқ кез келген материалдық немесе материалдық емес нысандағы құндылықтарды, соның ішінде ақшаны, бағалы қағаздарды және басқа да мүлікті, мүліктік сипаттағы пайда мен қызметтерді (жұмыс, қызметтер, ойын-сауық, демалыс үшін ақы төлеу, көлік шығындары, несиелер, жеңілдіктер, тұрғын үйді қоса алғанда, мүлікті пайдалануға беру, қайырымдылық салымдары, садақа және т.б.) беру немесе беруге уәде беру

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл – Банктің ішкі құжаттарымен реттелетін, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының алдын алуды қамтамасыз ететін корпоративтік мәдениет элементтерін, ережелері мен рәсімдерін енгізуге бағытталған, соның ішінде сыбайлас жемқорлықтың себептерін анықтау және

кейіннен жою (сыбайлас жемқорлықтың алдын алу), сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының жасалуына ықпал ететін себептер мен жағдайларды шектеу және жою жөніндегі Банктің қызметі, соның ішінде оның органдарының өз өкілеттіктері шегіндегі қызметі.

2-тарау. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарына қарсы іс-қимыл шараларының негізгі қағидалары мен жүйесі

7. Осы Ережелердің негізгі мақсаты – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын анықтау, алдын алу, жария ету және тергеу, сондай-ақ Банк қызметкерлерінің заңсыз, әдепсіз және сыбайлас жемқорлық мінез-құлық жағдайларын азайту.

8. Осы Ережелер Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын және халықаралық құқықтың қолданыстағы нормаларын бұзуы мүмкін жағдайларды, соның ішінде ықтимал жағдайларды болдырмау және оларды тойтару үшін сыбайлас жемқорлық бағытындағы барлық көріністерге төзімсіздікті қалыптастыруға және сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің мәнін, олардың нысандары мен көріністерін түсінуге бағытталған.

9. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесінің негізгі міндеттері:

1) Банкте сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қарсы іс-қимыл қағидалары мен ережелерін белгілеу;

2) сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қарсы іс-қимылға және Банк пен оның қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлық қызметіне қатысу тәуекелдерін азайтуға бағытталған тиімді тетіктерді, рәсімдерді, бақылау және басқа да шараларды жасау;

3) Банкте сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, соның ішінде дұрыс емес есептерді құрастыруға және жалған құжаттарды пайдалануға жол бермеу;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы қағидаларды Банк қызметінің барлық деңгейлерінде енгізу;

5) Банк қызметкерлерінде осы Ережелер қағидаларын бірыңғай түсінуді қалыптастыру;

6) Банктің уәкілетті органын сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары және сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қарсы іс-қимыл шаралары туралы хабардар ету, сондай-ақ осы Ережелерді іске асыру барысы туралы жыл сайынғы есепті Директорлар кеңесінің қарауына ұсыну;

7) сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасағаны үшін жауапкершілік шараларын қолдану.

8) сыбайлас жемқорлыққа төзімсіздік ахуалын қалыптастыру;

9) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауға ықпал ететін жағдайлар мен себептерді анықтау және олардың салдарын жою;

10) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын анықтау, тойтару, жария ету және тергеу.

10. Сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қарсы іс-қимыл шараларында Банк төмендегі қағидаларға сүйенеді:

1) заңдылық және корпоративтік әдеп;

2) кез келген нысандағы немесе көріністегі сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне жол бермеу;

3) корпоративтік басқарудың барлық деңгейлерінде сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің көріністеріне ымырасыз көзқарас;

4) сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне жол бермеушілік, соның ішінде мүдделер қақтығыстарының алдын алу және оларды Банкте белгіленген рәсімдер негізінде шешу;

5) жариялылық пен ашықтық;

6) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларын жүйелі және кешенді түрде қолдану;

7) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу шараларын басымдықпен қолдану;

8) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасағаны үшін жазаның бұлтартпастығы.

3-тарау. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл шараларын қолдану жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру

11. Банкте сыбайлас жемқорлықтың алдын алу төмендегі негізгі шараларды қолдану арқылы жүзеге асырылады, бірақ олармен шектелмейді:

- Банк жалпы өз қызметінде және жекелеп айтқанда жекелеген бағыттар бойынша сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының жасалуына ықпал ететін себептер мен жағдайларды мерзімді түрде анықтайды, бағалайды және зерттейді;

- Банк келісімшарттарды жасау кезінде контрагенттер мен Банк қызметкерлері арасындағы іскерлік қарым-қатынастардың тәуекелдерін анықтау және азайту жөніндегі жұмысты жүргізеді, сондай-ақ тауарлар мен қызметтерді сатып алу рәсімдерінің орындалуына, сондай-ақ Банктің ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес келісімшарттар жасасу шарттарының сақталуына бақылау жүргізеді;

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі жауапты құрылымдық бөлімшелердің қатысуымен семинарлар мен дәрістер өткізу арқылы сыбайлас жемқорлықты қабылдамауды қалыптастыру

мақсатында сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім беру жүйесін енгізу.

Осы ретте сыбайлас жемқорлыққа қарсы міндетті оқыту төмендегілер үшін жүргізіледі:

- Банктің Уәкілетті органының мүшелері;
- бірінші қорғаныс шебінің қызметкерлері,
- екінші қорғаныс шебінің қызметкерлері,
- үшінші қорғаныс шебінің қызметкерлері.

- Банк сыбайлас жемқорлықты қабылдамаудың белсенді ұстанымын қалыптастыру мақсатында ақпарат беру және Банк қызметкерлерімен түсіндірме әңгімелерін өткізу арқылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет деңгейін арттыруға ықпал етеді;

- Банк қызметкерлерінің, сондай-ақ үшінші тұлғалардың Банктің осы Ережелеріне, Банктің басқа да ішкі құжаттарына және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келетін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары мен басқа да заңсыз әрекеттер жасалуы туралы белгілі фактілер немесе күдіктер туралы хабарлау құқығын қамтамасыз ету.

12. Сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің туындауының алдын алу мақсаты Банктің уәкілетті органдары мен қызметкерлерінің өз өкілеттіктері шегінде төмендегі қызметінде көрінеді:

1) кез келген нысандағы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарына төзімсіздікті қалыптастыру;

2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында корпоративтік және әлеуметтік жауапкершілікті қалыптастыру;

3) сыбайлас жемқорлық әрекеттерімен күресу – сыбайлас жемқорлық әрекеттерін анықтау, алдын алу, тойтару, жария ету және тергеу;

4) сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің салдарын азайту және/немесе жою;

5) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары туралы хабарлау;

6) сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне жол берген тұлғаларды жауапкершілікке тарту.

13. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасау тәуекелдерін тиімді анықтау, бағалау және азайту үшін Банкте төмендегі негізгі тәсілдерді қолданылады:

1) сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің туындау тәуекелдерін басқаруда тиісті түрде бақылауды қамтамасыз ету;

2) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары фактілері немесе қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауға итермелеу мақсатында кез келген жүгіну жағдайлары туралы кез келген келіп түскен ақпаратты бағалау және өңдеу;

3) Банк қызметкерлері үшін Банкте жұмыс істеумен бірге бір мезгілде үшінші тұлғалардың жарғылық капиталына және/немесе басқару органдарына қатысуына шектеу;

4) Банктің лауазымды тұлғаларына және басшылық лауазымдарына үміткерлерге заңнамада айқындалған және/немесе еңбек шарттарында белгіленген тиісті талаптарды қою;

5) сыйлықтарға және өкілдік шығындарына қарау ережелерін белгілеу;

6) Банктегі мүдделер қақтығысын, соның ішінде ықтимал қақтығысты шешу және болдырмау мақсатында ақпаратты жария ету тәртібін белгілеу;

7) Банк жасайтын барлық төлемдердің толық және дұрыс есебі мен құжаттамасын жүргізу;

8) Банктің контрагенттерін бағалау, талдау және іріктеу рәсімдерін, сондай-ақ олармен өзара іс-қимыл ережелерін белгілеу;

9) Банктің бір қызметкерінің сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қарсы іс-қимыл жөніндегі іс-шараларды әзірлеу, іске асыру және іске асыруды бақылау үшін жауапкершіліктің жүктелуіне жол бермеу мақсатымен бақылау рәсімдерін енгізу;

10) Банкте мүдделер қақтығысы/сыбайлас жемқорлық әрекеті туындауы туралы хабарлаған жағдайда Банктің қызметкерлерін қорғау шараларын қамтамасыз ету;

11) осы Ережелердің талаптарын Банк бөлімшелерінің барлық қызметкерлері мен басшыларына жеткізу;

12) сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасаған тұлғаларды жауапкершілікке тарту;

13) Банк қызметінің (құпия ақпаратты таратуға байланысты шектеулерді ескере отырып) ашықтығы мен жариялылығы.

14. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасау тәуекелдерін басқару жүйесінің тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін Банк осы тәуекелдерді басқару үдерісінің қатысушыларын үш қорғаныс шебі негізінде анықтайды: бірінші қорғаныс шебін Банктің құрылымдық бөлімшелерінің өздері қамтамасыз етеді. Бұл құрылымдық бөлімшелердің басшылары сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының тәуекелдерін анықтауға, өлшеуге, бақылауға және басқаруға жауапты екенін білдіреді; екінші қорғаныс шебін бақылау функцияларын орындайтын бөлімшелер қамтамасыз етеді; үшінші қорғаныс шебін тексерулер кезінде Банктегі ішкі бақылау жүйесінің, тәуекелдерді басқару жүйесінің және корпоративтік басқарудың тиімділігін, соның ішінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасау бөлігінде тәуелсіз бағалау арқылы ішкі аудит

бөлімшесі қамтамасыз етеді.

4-тарау. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің тізбесін анықтау

15. Осы Ережелердің мақсаттары үшін сыбайлас жемқорлық әрекеттері ретінде төмендегі жасалған іс-әрекеттер айқындалады:

1) Банкке қатысты немесе Банктің атынан немесе мүдделері үшін, соның ішінде мемлекеттік органдарға және олардың қызметкерлеріне, немесе мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті өзге де тұлғаларға немесе Сыбайлас жемқорлық туралы заңға сәйкес оларға теңестірілген тұлғаларға, басқа заңды тұлғаларға және олардың қызметкерлеріне, басқару органдарына және аталған заңды тұлғалардың өкілдеріне қатысты;

2) тікелей немесе жанама, жеке өзі немесе үшінші тұлғалардың делдалдығы арқылы;

3) мақсатына қарамастан, соның ішінде әкімшілік, бюрократиялық және басқа да формальдылықтарды және кез келген нысандағы басқа да рәсімдерді жеңілдету, сыбайлас жемқорлық әрекеттерімен түйіндес бәсекелестік және басқа да артықшылықтарды қамтамасыз ету;

4) кез келген нысанда, соның ішінде ақшаны, құндылықтарды, сыйлықтарды, жеңілдіктерді немесе өзге де мүлікті немесе мүліктік сипаттағы қызметтерді, өзге де мүліктік құқықтарды алу/беру нысанында.

16. Осы Ережелерде Банктің сыбайлас жемқорлық тәуекелдері ең алдымен келесі сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарымен байланысты:

1) пара беру;

2) пара алудағы делдалдық;

3) Банк қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының заңнамасымен және/немесе Банктің ішкі нормативтік құжаттарымен көзделмеген қаржылық немесе өзге де пайданы/артықшылықтарды алу үшін өздерінің қызметтік жағдайына және/немесе лауазымдық өкілеттіктеріне байланысты мүмкіндіктерді өзі үшін немесе үшінші тұлғалардың пайдасына пайдалануы;

4) қаржылық немесе өзге де пайданы/артықшылықтарды алу мақсатында өзінің лауазымдық жағдайын Банктің заңды мүдделеріне қайшы келетін өзге де заңсыз пайдалану.

17. Банктің қызметкерлеріне осы Ережелердің 4-тарауында көрсетілген кез келген іс-әрекеттерді жасауға тыйым салынады.

18. Егер Банктің қызметкеріне осы Ережелер талаптарының бұзылу фактісі туралы белгілі болса, сондай-ақ егер Банктің қызметкеріне осы Ережелерді бұзуға әкеп соғатын шарттар ұсынылса, қызметкер бұл туралы бөлімшенің тікелей басшысын хабардар етуге міндетті.

5-тарау. Банктік саладағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары

19. Банктің қызметкерлері өздеріне қандай да бір тұлғалардың сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауға итермелеу мақсатында жүгінген кез келген оқиғалары туралы өздерінің тікелей басшыларын немесе Банктің ҚД/ҚД-н хабардар етуге міндетті.

20. Банктің кез келген қызметкерінде басқа қызметкерлердің, контрагенттердің немесе Банкпен өзара әрекеттесетін басқа тұлғалардың ықтимал сыбайлас жемқорлық әрекеттері немесе әрекетсіздігі туралы ақпарат пайда болғанда немесе күдік болғанда, бұл туралы ҚД және ҚД хабарлау қажет:

1) compliance@altynbank.kz электрондық поштасына

2) 8 (727) 356 58 93 «Сенім телефонына»

3) SFR@altynbank.kz

21. Банк барлық мәлімдеушілер үшін құпиялылық қағидасының сақталуына, сондай-ақ мәлімделген кез келген мәліметтерге қатысты Банк белгілеген мерзімде тексеру жүргізілуіне, қызметкер күдікті сыбайлас жемқорлық әрекеттері фактісі туралы хабарлаған жағдайда, соның ішінде мәлімдемеде көрсетілген фактілер тексеру барысында расталмаған жағдайда да, оған санкциялар қолданылмайтынына және бұл қызметкердің еңбек қатынастарына (еңбек шартын тоқтату, басқа лауазымға ауыстыру, еңбекті ынталандыру және т.б.) әсер етпейтініне кепілдік береді. Алайда, егер мұндай хабарлама әдейі, көрінеу жалған хабарлама ретінде, мысалы, жала жабу немесе қандай да бір артықшылықтар алу немесе жауапкершіліктен жалтару мақсатында жасалса, онда мұндай Банк қызметкеріне осы Ережелердің талаптарына және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ықпал ету шаралары қолданылады.

6-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер

22. Банктің қызметкерлері мен басшылығының қызметтік міндеттерін орындауына байланысты іскерлік жүгіну барысында сыйлықтар мен қызметтерді алу/ ұсыну саласындағы негізгі реттеу міндеттері, ережелері мен шектеулері, соның ішінде рұқсат етілген және рұқсат етілмеген сыйлықтардың тізбелері мен критерийлері, сондай-ақ оларды қабылдау/сыйға беру себептері Банкте анықталған.

23. Сыйлықтарды ұсыну/алу ешбір жағдайда Банктің қызметкерінің/уәкілетті органның/жалпы Банктің беделіне теріс әсер етуі мүмкін жасырын сыйақы болмауы тиіс.

24. Банк қызметкерінің отбасы мүшелеріне, отбасы мүшелері болып табылмайтын туыстарына немесе басқа жақын тұлғаларына мұндай қызметкердің Банктегі функционалдық және лауазымдық міндеттеріне

байланысты кез келген іс-әрекеттерді (әрекетсіздікті) жасауына байланысты сыйлықтар беруге жол берілмейді.

25. Сыйлықты алу/ұсыну мүмкіндігін бағалау кезінде әрбір қызметкер төмендегі қағидаларды басшылыққа алуы тиіс:

- 1) себебі айқын және Банкте жалпы қабылданған себептерге сәйкес болуы керек;
- 2) шешімдердің объективтілігіне және/немесе Банк қызметкерінің өзінде, контрагентте, клиентте немесе серіктесте сыйлықты алуға/ұсынуға байланысты міндеттемелердің туындауына әсер ету мүмкіндігінің жоқтығы;
- 3) сыйлық құнының орындылығы.

26. Сыйлық туралы ақпарат осы Ережелерге 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша тіркеліп, ҚД және КД-не ұсынылуы тиіс. Осы Ережелердің 25-тармағында белгіленген талаптарға сәйкес келмейтін сыйлықтар Банк қорына тапсырылуы тиіс.

Банктің контрагентіне/ контрагентінен сыйлық беру/алу кезінде осы Ережелерге 2-қосымшаға сәйкес Банктің контрагенті үшін/контрагентінен сыйлықты/шақыруды ұсынуға/алуға Өтінім толтырылуы тиіс.

27. Банктің өкілдік шығындары, соның ішінде іскерлік қонақжайлылыққа арналған шығындар Банктің атынан және оның есебінен жүзеге асырылуы мүмкін, ал сыйлықтар мен қызметтер Банктің атынан және оның есебінен ұсынылуы немесе көрсетілуі мүмкін немесе жеке тұлғалардан және ұйымдардан, соның ішінде Банкпен іскерлік қарым-қатынаста құрған немесе оны құруға ұмтылатын тұлғалардан, төменде көрсетілген критерийлердің жиынтығына сәйкестік шартымен ғана қабылдануы мүмкін:

1) өкілдік шығындары мен сыйлықтар Банк қызметінің заңды мақсаттарымен, мысалы, бизнес-жобаларды таныстырумен немесе аяқтаумен, келісім-шарттардың сәтті орындалуымен немесе жалпы қабылданған мерекелермен тікелей байланысты болуы;

2) өкілдік шығындары мен сыйлықтар қабылданған іскерлік тәжірибеге сәйкес болуы және іскерлік қарым-қатынас нормалары шегінен шықпауы (гүлдер, жарнамалық немесе имидждік сипаттағы кәдесыйлар және т.б.);

3) өкілдік шығындары мен Банк атынан берілетін сыйлықтардың құны орынды болуы және өткізілетін іс-шаралардың мақсаттары мен ауқымына немесе іс-шараның маңыздылығына сәйкес келуі керек; құнын анықтау тәртібі Банктің ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес жүзеге асырылуы тиіс;

4) өкілдік шығындары мен сыйлықтардың мақсаты қызмет, іс-әрекет (әрекетсіздік), жол берушілік, қолдаушылық, құқықтар беру, мәміле, келісім, лицензия, рұқсат немесе басқа да осыған ұқсас шешімдер туралы нақты шешім қабылдау немесе басқа да заңсыз мақсатта алушыға ықпал ету әрекеті үшін жасырын сыйақы болып табылмауы;

5) өкілдік шығындары мен сыйлықтар Банктің іскерлік беделіне нұқсан келтірмеуі;

6) өкілдік шығындары мен сыйлықтар осы Ережелердің қағидалары мен талаптарына, кәсіптік әдеп қағидаларын және іскерлік қарым-қатынастың әдептік нормаларын айқындайтын Банктің ішкі нормативтік құжаттарына, Банктің басқа да құжаттарына, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмеуі.

28. Банктің және оның қызметкерлерінің немесе Банк өкілдерінің атынан үшінші тұлғаларға, нысанына (қолма-қол/қолма-қол емес) және валюта түріне қарамастан, ақша түріндегі сыйлықтар беруге жол берілмейді.

29. Банкте қайырымдылық/демеушілік қызметті жүзеге асырудың жүйелі тәсілін әзірленген, қайырымдылық/демеушілік қызметті жүзеге асыру үдерісінің қатысушылары мен негізгі бағыттары белгіленген.

30. Банктің қызметкерлері тауарларды жеткізу немесе қызметтер көрсету, техникалық көмек көрсету, оқыту немесе қаржылық қолдау көрсету түрінде қайырымдылық мақсатта жарналар жасауға құқылы. Дегенмен, Банкте көмек алушының Банктің ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес адал қайырымдылық қор немесе басқа ұйым болуы үшін және Банктің осы қордың немесе басқа ұйымның Банк құжаттарына сәйкес тікелей немесе жанама түрде пайда табу мақсатында басқарылатыны, соның ішінде мемлекеттік лауазымды тұлға немесе олармен тығыз байланысты тұлғалармен басқарылатыны туралы болжалдауға негізі болмауы үшін шаралар қолданылады. Банктің қызметкерлері Банк атынан қайырымдылық жарналарын жасамас бұрын Банктің ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес Банктің уәкілетті органынан жазбаша мақұлдау алуы тиіс.

31. Банктің қайырымдылық салымдарын, садақаларды ұсыну және демерушілік қызметінің тәртібі Банктің ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады. Банктің уәкілетті органы осы мақсаттарға қаражаттың бөлінуін бақылайды.

32. Банк саяси немесе діни ұйымдардың қызметіне қатыспайды және олардың қызметін қаржыландырмайды. Банк аумағында қандай да бір саяси партия немесе үміткерлер үшін үгіт жүргізуге, сондай-ақ қызметкерлердің өздерінің діни немесе саяси көзқарастары мен нанымдарын таратуына жол берілмейді.

33. Банктің қызметкерлеріне Банк атынан саяси партиялар үшін немесе саяси лауазымдарға үміткерлер үшін саяси мақсатта сыйлық беруге, жарна салуға немесе ойын-сауық іс-шараларын ұйымдастыруға тыйым салынады.

7-тарау. Жауапкершілік

34. Банктің басшылары мен қызметкерлері, атқаратын лауазымына қарамастан, осы Ережелердің қағидалары мен талаптарының сақталуына, сондай-ақ осы қағидалар мен талаптарды бұзатын бағынысты

тұлғаларының іс-әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін дербес жауапкершілік алады.

35. Банктің құрылымдық бөлімшелерінің басшылары өз бөлімшелері қызметкерлерінің осы құжаттың қағидалары мен талаптарын сақтауын өз бөлімшелерінің құзыреттері шегінде бақылайды.

36. Осы Ережелерде көзделген сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын немесе өзге де заңсыз әрекеттерді жасағаны үшін тұлғалар Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген тәртіппен әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілікке тартылуы мүмкін. Банктің қызметкерлері Қазақстан Республикасының заңнамасына, еңбек шартына сәйкес тәртіптік жауапкершілікке де тартылуы мүмкін. Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасымен көзделген шаралар да қолданылуы мүмкін.

8-тарау. Қорытынды ережелер

37. Ережеге өзгертулер мен толықтырулар қажеттілігіне қарай Қазақстан Республикасы заңнамасының және Банктің ішкі нормативтік құжаттарының талаптарына сәйкес енгізіледі.

38. Банк осы Ережелерді Банктің ресми веб-сайтында еркін қолжетімділікте орналастырады, сыбайлас жемқорлықтың барлық көріністеріне және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарына төзімсіздігі туралы ашық мәлімдейді, Банктің барлық контрагенттерінің, басшыларының, қызметкерлерінің және басқа да тұлғалардың осы Ережелердің қағидалары мен талаптарын сақтауын қошеметтейді, сондай-ақ қоғамда және Банктің қызметкерлері арасында ақпараттандыру және оқыту арқылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет деңгейін арттыруға жәрдемдеседі.

39. Ережелердің талаптарын Банктің лауазымды тұлғалары, құрылымдық бөлімшелерінің басшылары және қызметкерлері қатаң сақтауға міндетті.

40. Осы Ережелерде көрсетілмеген барлық мәселелер бойынша Банк Қазақстан Республикасының заңнамасын және Банктің ішкі құжаттарын басшылыққа алады.

№ _____ жылғы
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ережелерге
№ 1 қосымша

Сыйлықтар тізілімінің пішімі

Т.А.Ә.	Лауазымы	Сыйлық/шақыру алынған/берілген күні	Кімнен/кімге және қарым-қатынасы	Сыйлықтың сипатта-масы	Сыйлықты беру негіздері	Шамамен есептелген құны	Бекітілген/бөкітілмеген (кіммен)	Күні

№ _____ жылғы
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ережелерге
№ 2 қосымша

Банктің контрагенті үшін/ контрагентінен сыйлықты/шақыруды ұсыну/алу туралы өтінім

Банк контрагентінің Т.А.Ә. және/немесе ұйымның атауы	
Банк контрагентінің лауазымы	
Сыйлықтың/шақырудың сипаттамасы	
Сыйлықтың/шақырудың құны	
Сыйлықты/шақыруды ұсыну мақсаты	
Worldcheck бойынша тексеру нәтижелері	
Алдын ала бекіту мәліметтері	

Басқарма төрағасының
орынбасары

Басқарма
төрағасы/
орынбасары

Қолы

Күні:

Бөлімшенің басшысы

Құрылымдық
бөлімшенің
басшысы:

Қолы:

Күні:

Комплаенс

Комплаенс
департаменті

Қолы

Күні: